

Begroting
2023
Meerjarenbegroting
2023-2028
Stichting
HET CULTUURGEBOUW
HAARLEMMERMEER

Datum: 7 juli 2022

1. Begroting 2023, inleiding

Voor u ligt de begroting 2023-2028 van Stichting Het Cultuurgebouw Haarlemmermeer. Deze schetst een structureel (meerjarig) somber beeld als tenminste niet op korte termijn wordt ingegrepen. Een bezuinigingsoperatie van zeker 700.000 euro op jaarbasis, mogelijk meer om op termijn een werkelijk stabiele situatie te realiseren, is nodig. Deze operatie wordt nu dan ook voorbereid en zal eerst met de gemeente worden afgestemd. In deze begroting is de nu nog in voorbereiding zijnde operatie opgenomen als 'bezuinigingsoperatie 2023' voor een bedrag van (vooralsnog) tussen de 600.000 en de 700.000 euro, om in ieder geval een 'op papier' sluitende begroting te kunnen overleggen.

Na ruim 2 jaar coronacrisis leek 2022, ondanks een verloren eerste kwartaal (de laatste fase van de lockdown) het jaar waarin we weer voorzichtig positief vooruit durfden te denken. De realiteit laat inmiddels echter zien dat Het Cultuurgebouw de komende jaren, naast nog forse na-ijl-verschijnselen door de pandemie (in 2023 verwachten wij op 80% van de oorspronkelijke publiekscijfers terug te keren, een tekort van 20% dus), ook door de aankomende gemeentelijke bezuinigingen, de inmiddels oplopende inflatie versus achterblijvende subsidie-indexering, de gevolgen van de oorlog in Oekraïne en een opgelopen onderhouds- en investeringsachterstand (als gevolg van eerdere bezuinigingsrondes), zonder ingrijpen de komende jaren niet bij machte is haar begroting sluitend te krijgen. De verwachting is dat we met de eigen activiteiten pas weer in 2025-2026 enigszins op het niveau van 2019 terug zullen zijn. In 2023 beginnen voor het eerst de nieuwe gemeentelijke bezuinigingen mee te wegen met 100.000 euro, oplopend tot meer dan 1 miljoen euro in 2025 en in 2024 verwacht Het Cultuurgebouw te maken te krijgen met exploderende kosten (tot wel 500.000 euro op jaarbasis extra) voor energie bij de afloop van haar huidige vaste energiecontract.

De afgelopen jaren heeft Het Cultuurgebouw ondanks de diverse bezuinigingsrondes in de periode 2013-2025, de activiteiten steeds op niveau weten te houden en zelfs hier en daar toe laten nemen, met vaak behoud van een sluitende exploitatie. De verwachting tot 2019 was dat met de structureel ingezette inkomstenstijging in de periode tot 2019 de groei in omzet ervoor zou zorgen dat tijdig een inhaalslag zou kunnen worden gemaakt met vervangingsinvesteringen en uitgesteld grootonderhoud. Dit blijkt door de huidige werkelijkheid, corona, inflatie, bezuinigingen, inmiddels volledig anders te zijn.

1.1 Begroting 2023 in (meerjarig) perspectief

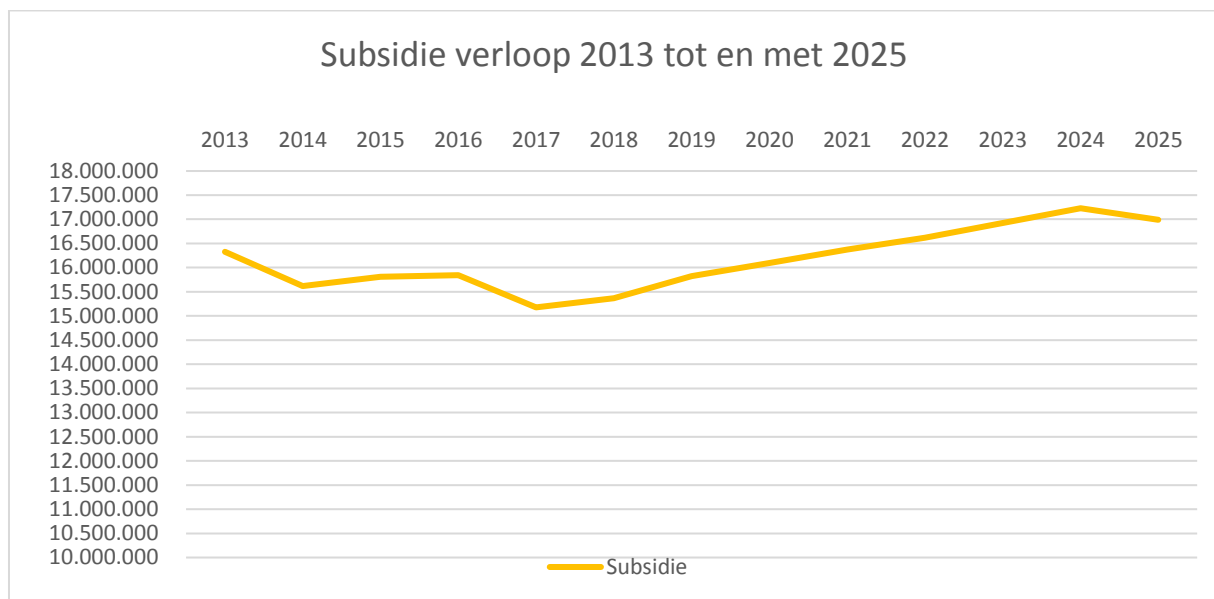
Hieronder schetsen wij, voorafgaande aan de daadwerkelijke begroting eerst puntsgewijs de belangrijkste ontwikkelingen die van steeds grotere (negatieve) invloed zijn op de begroting 2023-2028:

- **Langjarig perspectief: gestaag achterblijvende subsidie**

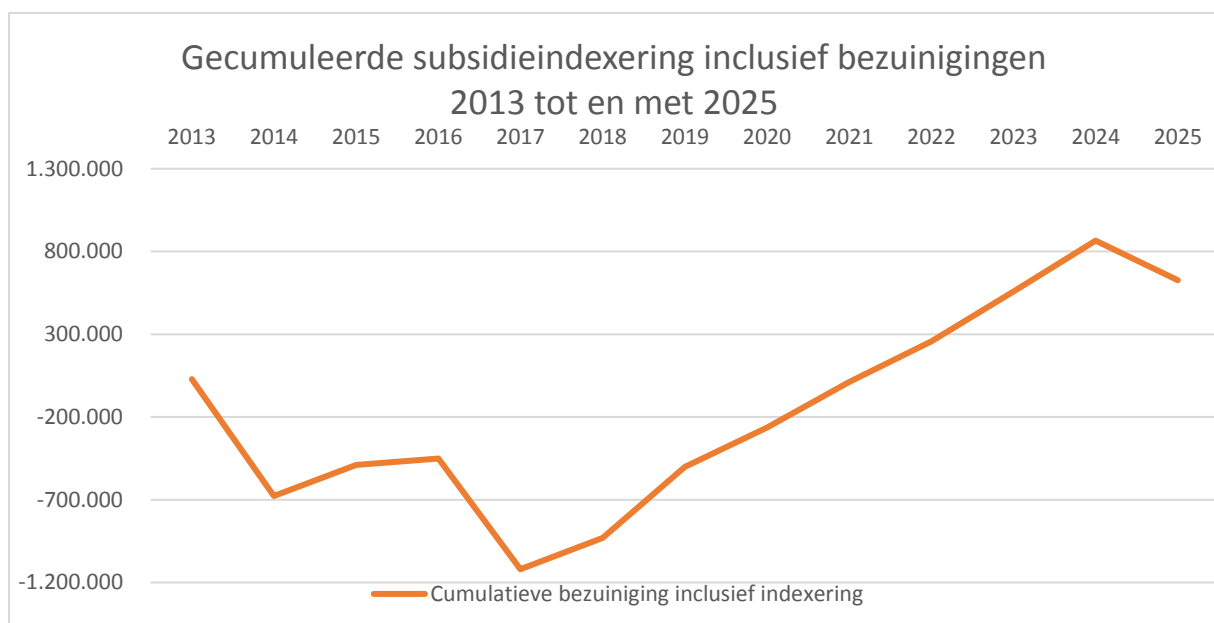
In totaal is Het Cultuurgebouw vanaf 2013 tot en met 2019 in opeenvolgende bezuinigingsrondes voor in totaal 1.89 miljoen euro subsidie op jaarbasis gekort. Vanaf 2023 tot en met 2025 komt daar nog eens € 1,04 miljoen euro aan bezuinigingen bij.

Het Cultuurgebouw is destijds ontstaan uit de fusie van vier stichtingen, zijnde Schouwburg De Meerse, Poppodium Duycker, Bibliotheek Haarlemmermeer en Kunstencentrum Pier K (Podium voor Architectuur was een afdeling binnen Pier K). Sinds 1 november 2018 is sprake van een volledig juridische fusie. Doel van de door de gemeente opgelegde fusie was om synergie te laten ontstaan en kostenreductie te realiseren. Tot en met 2019 is dat Het Cultuurgebouw gelukt. De bezuinigingen tot en met 2019 zijn steeds opnieuw opgevangen en de activiteiten en opbrengsten zijn in diezelfde periode zelfs gegroeid.

De onderstaande twee grafieken laten zien dat de subsidie vanaf 2013 tot en met 2025 maar 626.000 euro zal stijgen, uitgaande van een indexering in 2024 en 2025 van minimaal 3%.

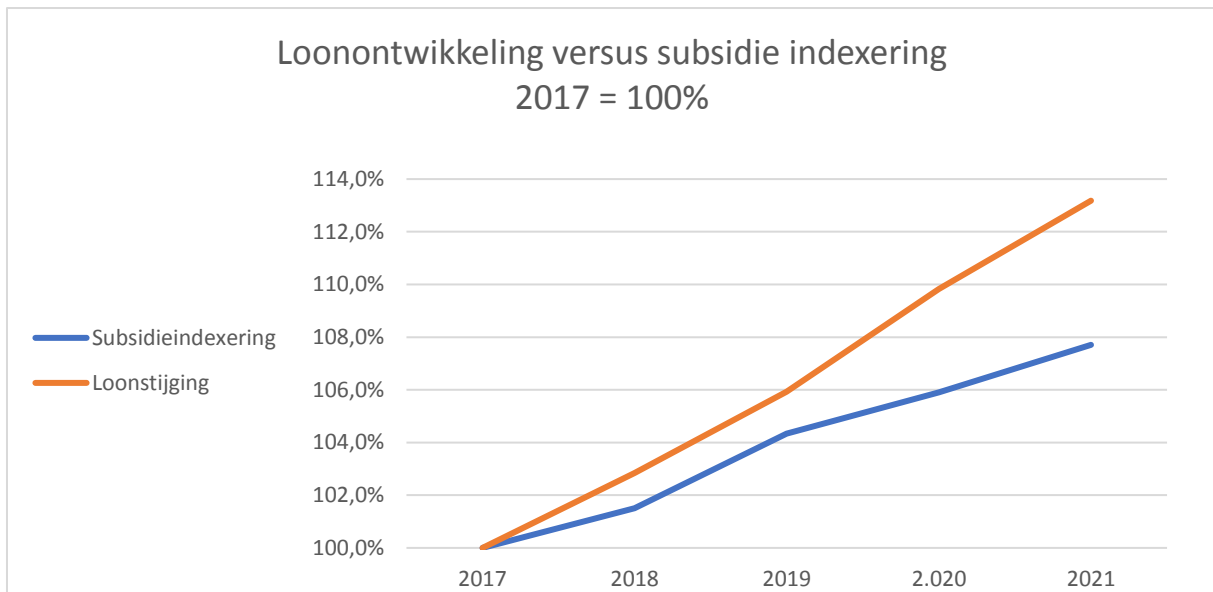

De onderstaande grafiek is een gecumuleerde weergave van hoe de subsidie indexering samen met doorgevoerde bezuinigingsrondes 2013 tot en met 2025 zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld.

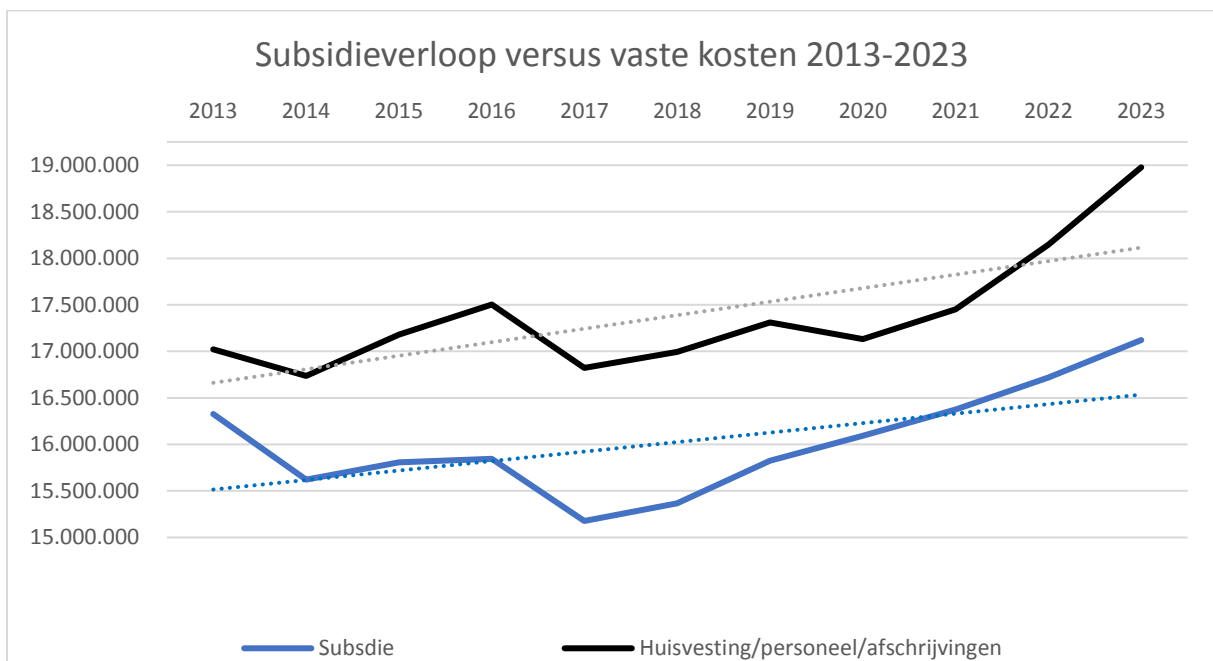

- **De Subsidie-indexering blijft sterk achter op de loonontwikkeling en de vaste kosten**

Al jaren blijft de subsidie indexering sterk achter op de loonontwikkeling. Ten opzichte van 2017 loopt de subsidie-indexering inmiddels al 442.000 euro achter op de loonontwikkeling.

Als we kijken naar de totale vaste (niet beïnvloedbare) kosten zoals lonen, afschrijvingen en huisvestingslasten, ten opzichte van de totale subsidie, dan laat de onderstaande grafiek zien dat in de periode 2013 tot en met 2023 de subsidie ten opzichte van de vaste kosten uit de pas is gaan lopen. Het verschil tussen de subsidie versus vaste kosten is in 2013 694.000 euro en in 2023 zelfs al 1.856 miljoen euro.

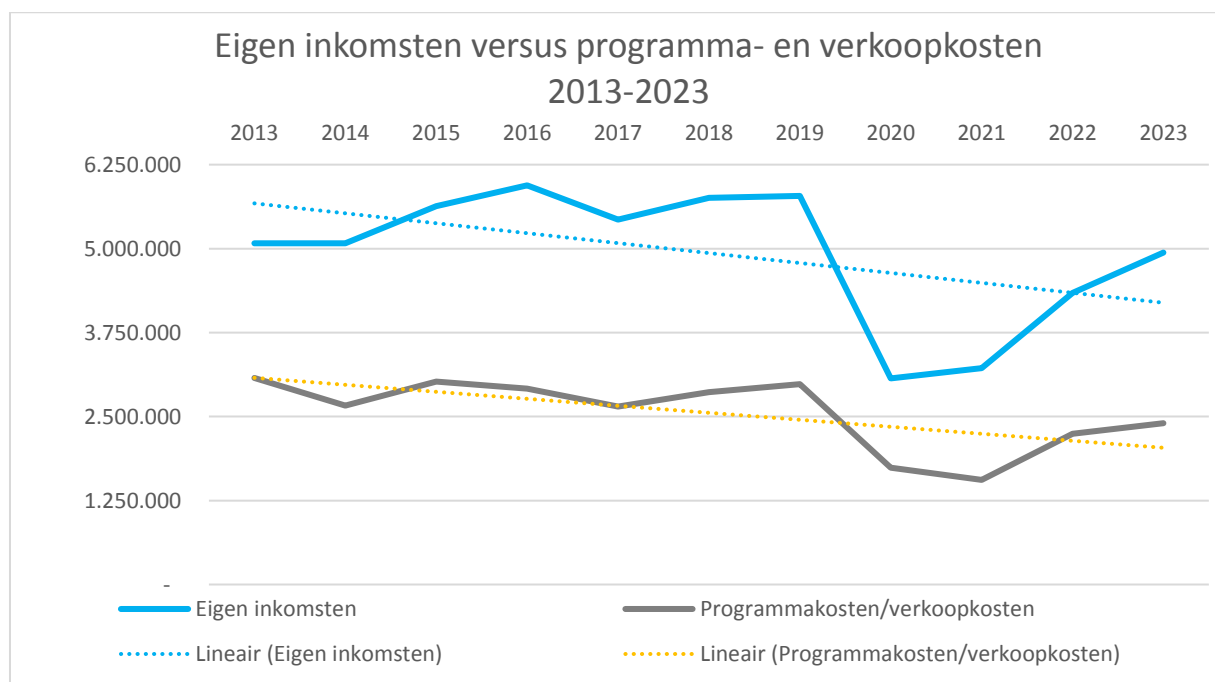
- Verder oplopende inflatie en stijgende energiekosten

Vooralsnog zijn we ervan uitgegaan dat de variabele kosten jaarlijks stijgen, variërend van 3% tot 5%. De programmakosten voor theater en poppodium hebben we op basis van 2019 verhoudingsgewijs laten stijgen. Door de instabiele wereldeconomie is de inflatie zeer moeilijk te voorspellen.

Het Cultuurgebouw heeft met betrekking tot de energielasten een vast contract tot en met 2023. Daarna zullen onze energietarieven marktconform gaan stijgen. Aangezien de marktprijzen in januari 2022 300% waren gestegen ten opzichte van onze huidige tarieven, maken we ons daar inmiddels grote zorgen om. De huidige energiekosten zijn in 2023 begroot op 542.000 euro. Het is onmogelijk voor Het Cultuurgebouw om toekomstige stijgingen tot mogelijk boven het half miljoen euro per jaar zelf op te vangen. In de meerjarenbegroting is de stijging van de energieprijzen nu nog niet meegenomen. We gaan er van uit dat deze extreme, mogelijk structurele, stijging door de gemeente zal worden gecompenseerd.

- Achterblijvende opbrengsten en niet gerealiseerde omzetstijging 2020-2025

Vóór corona waren de eigen inkomsten in 2019 ten opzichte van 2013, dus in een periode van zes jaar, gestegen met 706.000 euro. De brutomarge op de eigen inkomsten minus de programma- en verkoopkosten is in diezelfde periode gestegen met 797.000 euro.

Door de coronacrisis blijft de brutomarge 2023 (d.w.z. eigen inkomsten, minus de programma- en verkoopkosten) ten opzichte van de gerealiseerde brutomarge in 2019 inmiddels al plusminus 237.000 euro achter.

- **Opgelopen achterstand in vervangingsinvesteringen en groot onderhoud**

Zoals in voorgaande rapportages al meerder malen is vermeld is Het Cultuurgebouw de laatste jaren zeer behoudend geweest met het doen van vervangingsinvesteringen en het plegen van groot onderhoud. De verwachting was dat met de start van de sterke groei van onze activiteiten in 2019 er een periode aan zou breken waarbij de achterstand in vervangingsinvesteringen en groot onderhoud weer ingelopen zou worden. Door de coronapandemie, inflatie en prijsstijgingen en aankomende nieuwe gemeentelijke bezuinigingen is deze groeiverwachting inmiddels omgeslagen in een flinke daling. Het nog langer vertragen van de vervangingsinvesteringen en het grootonderhoud wordt nu echter een risico, waarbij het onvermijdelijk is dat de activiteiten hier de komende jaren onder zullen lijden. Het afgelopen jaar is er door Het Cultuurgebouw een investerings- en onderhoudsplan opgesteld, wat er in de komende jaren toe zal leiden dat afschrijvingslasten fors toe zullen nemen.

- **Overgang pensioenfonds Zorg en Welzijn naar pensioenfonds Openbare Bibliotheken**

De extra (werkgevers)kosten bij de verplichte pensioenovergang van PFZW naar POB van zo'n 200.000 euro zijn in de begroting opgenomen. Vooralsnog gaan we er van uit dat de gemeente deze stijging van loonkosten structureel gaat compenseren. Ook deze compensatie is alvast in de begroting meegenomen.

1.2 Meerjarenbegroting 2023-2028

Het is voor Het Cultuurgebouw een praktisch onmogelijke uitdaging om de komende jaren zonder hulp van de gemeente de jaarexploitatie met een positief resultaat af te kunnen ronden.

De subsidie 2023 wordt geïndexeerd met 2,4% ten opzichte van 2022 volgens het voorlopig programma van eisen van de gemeente. De personeelskosten zijn vooralsnog verhoogd met 3%, inzake een cao-verhoging en periodieken.

Op dit moment is het nog niet mogelijk om een sluitende begroting aan te leveren.

- Het achterblijven van de programmering heeft een nadelig effect op het resultaat van plm. 237.000 euro.
- Als we de planning van het investerings- en onderhoudsplan aanhouden dan leidt dat tot een verhoging van de afschrijvingslasten met 140.000 euro, ten opzichte van de begroting 2022.
- De indexering van de subsidie blijft 0,6% achter op de verwachte loonstijging, zijnde een tekort van 56.000 euro.
- 1^e Bezuinigingsronde 100.000 euro (oplopend tot structureel 1.04 miljoen euro in 2025). Afstoten van HOR is nog niet doorgevoerd.
- Herstructureringskosten plm. 100.000 euro.
- Verwachte energiestijging na 2023 plm. 500.000 euro. Vooralsnog gaan we er van uit dat deze extra energielasten in de subsidie zullen worden gecompenseerd omdat het voor Het Cultuurgebouw onmogelijk is om deze niet beïnvloedbare hogere kosten zelf te dragen.

De ratio's 2023-2028:

- De subsidie is voor 2023 geïndexeerd met 2,4%, vanaf 2023 is een jaarlijkse kostenstijging doorgevoerd van minimaal 3%.
- De verwachting is dat de opbrengsten van programmering (Theater, Poppodium, Galerie en Film) en horeca in 2023 80% zullen bedragen van de gerealiseerd opbrengsten in 2019. De programmakosten en de overige personeelskosten verhouden zich ten opzichte van de opbrengsten gelijk aan die van 2019.
- De verwachting is dat de huuropbrengsten 2023 minimaal gelijk zullen blijven aan 2022.
- De opbrengsten van Educatie, Kennis en Ontwikkeling, Publieke dienstverlening en overige opbrengsten zijn voor 2023 gelijk gehouden aan de begroting 2022.
- Voor de opvolgende jaren is voor alle disciplines een verwachte stijging aan baten: in 2024 10%, in 2025 7% en in 2026 en verder 5%.
- De programmakosten Educatie, Kennis en Ontwikkeling, Publieke dienstverlening en overige kosten zijn voor 2023 gelijk gehouden aan de begroting 2022. Voor de jaren daarna is een jaarlijkse stijging van 5% doorgevoerd.
- De huurstijging is voor 2023 -2028 jaarlijks gelijk aan de subsidie-indexering.
- De afschrijvingen zijn conform de opgestelde investerings- en onderhoudsplanning.
- Voor de overige kosten is een jaarlijkse indexering van 3% gehanteerd.

De begroting laat op dit moment, zonder ingrijpen, nog een onacceptabel resultaat zien. Intern hebben wij extra tijd nodig om de bezuinigingsoperatie voor te bereiden. De huidige meerjarenbegroting laat zien dat de kaasschaafmethode niet meer toereikend zal zijn om het resultaat om te buigen. Er wordt nu onderzocht waar mogelijk accommodaties, faciliteiten en/of activiteiten kunnen worden verminderd om zo alsnog tot een sluitende begroting te komen. Hierbij valt te denken aan sluiten van locaties, aan het stoppen van delen van programmalijnen en aan kortere openingstijden. Uiteraard wordt onderzocht waar mogelijk de omzet kan worden verhoogd, bijvoorbeeld bij horeca en verhuur. Hier is recent een ter zake kundige interim salesmanager voor aangetrokken.

Onderaan onderstaande begroting 2023 zijn een aantal mogelijke bezuinigen opgenomen die wij op dit moment het meest haalbaar achten en het minste effect hebben op de activiteiten.

TABEL 1: EXPLOITATIE CULTUURGEBOUW X 1000	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Baten							
Programmering	1.468.946	1.241.056	1.365.162	1.460.723	1.533.759	1.610.447	1.690.970
Programmering Theater	1.245.000	1.059.674	1.165.641	1.247.236	1.309.598	1.375.078	1.443.832
Programmering Poppodium	196.770	158.956	174.851	187.091	196.446	206.268	216.581
Programmering galerie	961	769	846	905	950	998	1.048
Programmering Film	26.215	21.658	23.824	25.491	26.766	28.104	29.509
Educatie	1.424.419	1.424.419	1.566.860	1.676.541	1.760.368	1.848.386	1.940.805
Onderwijs educatie en leesbevordering	81.827	81.827	90.010	96.311	101.126	106.183	111.492
Onderwijs CMK	60.848	60.848	66.933	71.618	75.199	78.959	82.907
Onderwijs PO	162.500	162.500	178.750	191.263	200.826	210.867	221.410
Onderwijs VO	60.500	60.500	66.550	71.209	74.769	78.507	82.433
Vrije tijd muziek	695.283	695.283	764.811	818.348	859.265	902.229	947.340
Vrije tijd beeldend	175.509	175.509	193.060	206.574	216.903	227.748	239.135
Vrije tijd TDM	187.951	187.951	206.747	221.219	232.280	243.894	256.088
Kennis en Ontwikkeling	245.426	245.425	269.968	288.866	303.309	318.474	334.398
Kennis & ontwikkeling	37.126	37.125	40.838	43.697	45.881	48.175	50.584
Kennis & ontwikkeling Architectuur	38.300	38.300	42.130	45.079	47.333	49.700	52.185
Kennis en ontwikkeling Studiebieb	170.000	170.000	187.000	200.090	210.095	220.599	231.629
Horeca en Verhuur	1.356.955	1.213.356	1.334.692	1.428.120	1.499.526	1.574.502	1.653.227
H&V Horeca	831.390	687.791	756.570	809.530	850.006	892.507	937.132
H&V Verhuur	525.565	525.565	578.122	618.590	649.520	681.996	716.095
Publieke dienstverlening	364.950	364.950	401.445	429.547	451.024	473.575	497.254
Publieke dienstverlening	364.950	364.950	401.445	429.547	451.024	473.575	497.254
Totaal Overige baten	118.769	109.289	120.218	128.633	135.064	141.818	148.909
Bestuur	26.280	20.000	22.000	23.540	24.717	25.953	27.250
Facilitair	56.000	52.800	58.080	62.146	65.253	68.516	71.941
ICT	5.050	5.050	5.555	5.944	6.241	6.553	6.881
Marketing en Communicatie	9.225	9.225	10.148	10.858	11.401	11.971	12.569
Dir CEP	22.214	22.214	24.435	26.146	27.453	28.825	30.267
Totaal eigen omzetten	4.979.463	4.598.495	5.058.345	5.412.429	5.683.050	5.967.203	6.265.563
Subsidies							
Subsidies	16.578.310	17.014.300	17.627.729	17.928.361	17.704.012	18.235.132	18.782.186
Compensatie overgang POB		200.000					
Compensatie energie			500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Compensatie TvL							
Bezuiniging		-100.000	-200.000	-740.000			
Subsidies overige	213.119	341.119	341.119	341.119	341.119	341.119	341.119
Totale subsidies	16.791.429	17.455.419	18.268.848	18.029.480	18.545.131	19.076.251	19.623.305
TOTAAL BATEN	21.770.893	22.053.914	23.327.193	23.441.909	24.228.181	25.043.454	25.888.868

TABEL 1: EXPLOITATIE CULTUURGEBOUW X 1000	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024	Begroot 2025	Begroot 2026	Begroot 2027	Begroot 2028
Kosten							
Lonen en salarissen	8.971.889	9.707.154	9.998.368	10.298.319	10.607.269	10.925.487	11.253.252
Overige personeelskosten	293.714	305.230	314.387	323.819	333.533	343.539	353.845
Werk derden	793.455	695.368	764.905	818.448	859.371	902.339	947.456
Totaal personele lasten	10.059.058	10.707.752	11.077.660	11.440.586	11.800.173	12.171.366	12.554.553
Huur	5.906.335	6.128.547	6.209.403	6.189.685	5.613.176	5.781.571	5.955.018
Bezuiniging nog nader te bepalen/huur?		-100.000	-200.000	-740.000			
Huur/huisvestingskosten ivm zichtbaarheid in de kernen		30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
Overige huisvestingskosten	1.276.277	1.276.718	1.315.019	1.354.470	1.395.104	1.436.957	1.480.066
Hogere energielasten			500.000	500.000	500.000	500.000	500.000
Totaal huisvestingskosten	7.182.613	7.335.265	7.854.422	7.334.155	7.538.280	7.748.528	7.965.084
Programmamakosten programmering	1.297.753	1.074.452	1.181.897	1.264.630	1.327.861	1.394.254	1.463.967
Programmering Theater	1.047.600	875.619	963.181	1.030.604	1.082.134	1.136.241	1.193.053
Programmering Poppodium	226.537	179.569	197.526	211.352	221.920	233.016	244.667
Programmering galerie	9.491	7.593	8.352	8.936	9.383	9.852	10.345
Programmering Film	14.126	11.671	12.838	13.737	14.424	15.145	15.902
Programmamakosten educatie	347.955	347.955	365.352	383.620	402.801	422.941	444.088
Onderwijs educatie en leesbevordering	47.915	47.915	50.311	52.826	55.468	58.241	61.153
Onderwijs CMK	53.500	53.500	56.175	58.984	61.933	65.030	68.281
Onderwijs PO	92.118	92.118	96.724	101.560	106.638	111.970	117.568
Onderwijs VO	73.500	73.500	77.175	81.034	85.085	89.340	93.807
Vrije tijd muziek	27.919	27.919	29.315	30.781	32.320	33.936	35.633
Vrije tijd beeldend	31.500	31.500	33.075	34.729	36.465	38.288	40.203
Vrije tijd TDM	21.503	21.503	22.578	23.707	24.892	26.136	27.443
Programmamakosten Kennis en Ontwikkeling	56.743	56.743	59.581	62.560	65.688	68.972	72.421
Kennis & ontwikkeling	16.853	16.853	17.695	18.580	19.509	20.485	21.509
Kennis & ontwikkeling Architectuur	37.800	37.800	39.690	41.675	43.758	45.946	48.243
Kennis & ontwikkeling Studiebib	2.091	2.091	2.195	2.305	2.420	2.541	2.668
Programmakosten Horeca en Verhuur	16.069	9.119	9.986	10.685	11.220	11.781	12.370
H&V Horeca	14.750	7.800	8.580	9.181	9.640	10.122	10.628
H&V Verhuur	1.319	1.319	1.406	1.505	1.580	1.659	1.742
Programmamakosten Publieke dienstverlening	402.750	402.750	422.888	444.032	466.233	489.545	514.022
Publieke dienstverlening	402.750	402.750	422.888	444.032	466.233	489.545	514.022
Programmamakosten overig	107.095	106.095	111.400	116.970	122.818	128.959	135.407
Dir B&S	14.379	14.379	15.098	15.853	16.645	17.477	18.351
Facilitair	1.000	-	-	-	-	-	-
P&T Productie	5.170	5.170	5.429	5.700	5.985	6.285	6.599
P&T Techniek	66.465	66.465	69.788	73.277	76.941	80.788	84.827
Marketing en Communicatie	26	26	27	29	30	32	33
Dir CEP	20.055	20.055	21.058	22.111	23.217	24.378	25.596
Totale programmakosten	2.228.366	1.997.114	2.151.104	2.282.497	2.396.621	2.516.452	2.642.275
Horecakosten	258.362	225.726	248.299	265.680	278.964	292.912	307.557
Afschrijvingen	775.283	915.055	1.106.997	1.226.267	1.226.138	1.220.667	1.264.177
Automatiseringskosten	715.000	739.942	762.140	785.005	808.555	832.811	857.796
Algemene kosten	376.182	351.014	361.545	372.391	383.563	395.070	406.922
Kantoorkosten	190.276	200.385	206.397	212.589	218.966	225.535	232.302
Verkoopkosten	175.346	173.949	179.167	184.542	190.079	195.781	201.654
Bijzondere baten en lasten	242	242	249	257	264	272	280
Financiële baten en lasten	21.999	68.000	68.000	68.000	68.000	68.000	68.000
Totale overige bedrijfskosten	2.254.328	2.448.587	2.684.495	2.849.050	2.895.565	2.938.137	3.031.131
TOTAAL KOSTEN	21.982.727	22.714.444	24.015.981	24.171.968	24.909.602	25.667.395	26.500.600
RESULTAAT CULTURELE EXPLOITATIE	-211.834	-660.530	-688.788	-730.059	-681.422	-623.941	-611.732
BEZUINIGINGSOPERATIE NODIG OM OP NIHIJL UIT TE KOMEN		700.000	SCENARIO'S WORDEN MOMENTEEL UITGEWERKT				
EXPLOITATIERESULTAAT NA BEZUINIGINGSOPERATIE		39.470					